Antroji Medalio Pusė

Medalis visada turi dvi puses. Daug gražių, kilnių darbų Mot. Są-ga yra nuveikusi Amerikos moterų tarpe, kaipo dalinai kultūrinė organizacija. Bet tie darbai galėjo būti ir didesni.

Palyginant, M. Są-gos laikraštis yra mažutis. Jei moterys-narės būtų daugiau susipratusios, jos išleistų, ir turėtų išleisti, dvigubai didesnį ir įvairesnį, pamokinančiais raštais turiningesnį.

Anot J. H. Medinienės, "per visą mėnesį lauki, lauki "Moterų Dirvos", o kaip sulauki, tai per pusvalandį perskaitai ir nebėra ko skaityti". Tai tiesa, ir skaudi tiesa!

Skaitome M. Są-gos kuopų korespondencijose: parengėme vakarą ir pelną, kurio nemažai liko, atidavėme tam ir tam. Kodėl niekados neduota sau? Jei kiekviena kuopa metuose sykį ką nors surengtų ir paaukotų savo laikraščiui, "Moterų Dirva" mums pačioms neštų didesnę naudą savo turiniu — įvairumu ir visi ja džiaugtųsi.

Metant žvilgsnį į lietuvių išeivių Amerikoje skaičių, kad priskaitoma apie vienas milijonas, jei ne didesnis, tai lygus nuošimtis yra moterų. Šiais metais M. Są-ga švęsdama savo 25 metų jubiliejų turi 72 kuopas su arti 3000 narių ir virš septyniasdešimts tūkstančių dol. turto.

Per 25 gyvavimo metus M. Są-gai reikėjo turėti dvigubai tiek narių ir turto, ir tai sakytumėm, kad permaža.

Bendrai, Amerikos moterys, jei darbuojas, tai daugiausia kitoms organizacijoms, vyrų — vadų užkinkytos. Vėliau jie iškilmingai didžiuojas *"savo"* dideliais nuveiktais darbais, gi moterims meta paniekos žodį: O, ką jūs, moterys, sau esate nuveikę?". O žinome, kad yra šimtai vyrų, kurie stumdos nuo kampo ant kampo teisindamies, kad neturi ką veikti. Tegul vadai užsikinko juos.

Sulaukusios savo jubiliejaus, pasiryžkime iš senųjų klaidų mokytis. Bandykime vykdyti konstitucijos dėsnius ir susirūpinkime daugiau sava, centraline organizacija.

Mot. Są-ga buvo organizuota tikslu, kad susijungusios moterys vienon milžiniškon sąjungon lavintus, šviestus, steigtų vakarinius kursus ir t.t. Ar daug toje srityje kuopos veikė? Atsakymas tyli... Rodos, kelios turėjo siuvinėjimo — mezgimo kursus. Bet šiandieninis gyvenimas iš mūsų reikalauja kur kas daugiau, negu mezginėjimo. Tas ir atsako, kodėl kuopos silpnos, kad ir didelėse lietuvių kolonijose. Kur kuopoje turėtų mažiausia būti virš pora šimtų narių, ten yra apie pusantro tuzino. Tai skaudus faktas. Jei kokia organizatorė ir sukibdo kuopelę, bet nesiranda kuri sugebėtų raštiškai vesti reikalus su Centru. Tą pripažins dabartinė ir visos kitos buvusios Centro raštininkės. Gausi "laišką", tai nieko jame nesuprasi. Tai nedovanotinas apsileidimas.

Motinos turi stengtis įrašyti savo dukteris, o ne kalbėti, kad jau dabar jos mokytos, nes ėjo "škūlę" (mokyklą), ir kad mes joms jau perprastos.

Morta Šertvitienė,

New York ir New Jersey valstybių direktorė. Yra narė M. S. 29 kp. nuo pat jos susiorganizavimo. Nuoširdi ir uoli Sąjungos veikėja. Daug širdies ir energijos įdėjusi kaip kuopoje, taip apskrityje, užimdama valdyboje įvairias vietas. Centro valdyboje diretkorės pareigas ėjo nuo 1927 iki 1929 m. Vėliau (1933 m.) vėl buvo išrinkta ir po šiai dienai tas pareigas eina.

Mūsų akademijos, taigi savos, lietuviškos įstaigos, kas met išleidžia po keliolikų mergaičių. Daugelis jų — sąjungiečių dukrelės. Kur jos?

Reikia turėti vilties, kad jos "nesutirps", bet stos į sąjungiečių eiles ir darbuosis, kaip darbuojas šimtai kitų mūsų sesučių. Turime gydytojų moterų, mokytojų, artisčių, advokačių ir kitokius aukštus mokslus baigusių sąjungiečių. Bet tai, palyginant, tik trečia dalelė tėra prisidėję prie taip kilnios moterų organizacijos.

Atšventusios savo organizacijos jubiliejų ir pataisiusios senasias klaidas, stengkimės ateity nedaryti to, ką darėme iki šiol. Pradėkime daryti tai, ko nedarėme, tai yra pasukime savo darbuotės gaires į tą pusę, kur šaukia mus mūsų organizacijos *tikslas*.

Bronė Ivaškiūtė

Viešpaties šventovė ir sąjungietės

KIEKVIENOS skaisčios šeimos namelis yra Viešpaties šventovė. Tosios šventovės vaidilutė yra motina. Ją galima pavadinti kunigu. Jos garbingos pareigos begalo didelės ir įvairios, o atsakomybė neapsakoma. Jos vaidmuo kilnesnis už šalies vado, karžygio ir mokslininko. Ji saugo namų židinį ir, lyg kokia menininkė, iš gyvų būtybių kuria tautos nemirtingą paveikslą, duoda Bažnyčiai ištikimų vaikų ir dangui piliečių. Herbertas sako, kad "viena gera motina šimtą mokytojų atstoja. Namuose ji yra ir magnetas visų širdims ir šiaurės žvaigždė visų akims."

Skaisčioji šeima yra žmonių bendruomenės pagrindas. Tiesa, šeima susideda iš žemiškos trejybės, būtent: tėvo, motinos ir vaikų. Vyras, einąs tėvo pareigas, yra šeimos galva, bet žmona yra širdis ir kaklas, ant kurio galva laikosi. Vyras vaduojasi protu, motina — širdimi. "Jei iš tikrųjų, vyras yra galva, o žmona širdis, ir kadangi pirmasis turi valdžios pirmenybę, tai pastaroji gali ir turi reikalauti sau meilės pirmenybę". Galva ir širdis priklauso vienas kitam ir sudaro neatskiriamą vienumą. Skaistus pamaldus, pasišventęs šeimai vyras yra Kristaus paveikslas, o žmona gyvas Bažnyčios paveikslas. Tėvas, kaipo šeimos galva, eina tarno pareigas ir rūpinasi visu kuo, kas yra reikalinga gyvybės palaikymui. Motina, namų židinio vaidilutė ir Visagalio įkurtos šventovės kunigas, ima iš Dievo rankų kūdikį ir, atgimusį per Krikšto Sakramentą viršgamtiniam gyvenimui, auklėja jį kaip Dievo vaiką ir dangaus pilietį.

Motina pirmutinė įeina į vaikų sielos darželį. Ne vaikas yra motinai, bet motina vaikui. Ji saugo jo nekaltumą; savo šventu gyvenimu ji nustelbia bloguosius jaunuolių palinkimus ir visą sielos darželį užsėja minčių bei idėjų pasėliu. Jie visam amžiui nulemia žmogaus charakterį.

Dvasiniame žmogaus pasaulyje minčių bei idėjų pasėlis auga panašiai kaip pasėlis laukuose. Skirtumas, gal, tik tame, kad iš pasąmonės mintys, žodžiai ir vaizdai tepasireiškia darbais kartais po daugelio metų. Aplinkuma sulošia savo vaidmenį, daro įtakos į augančio kūdikio pasaulėžiūrą, bet pasėlio neišnaikina. Todėl jei šalies gyventojai eina Kristaus keliais ir gyvena ramybėje, tada garbė teikiama Dievui ir Jo bendradarbėms motinoms. Kada žmonija patenka į nelaimių ir skausmų sukurį ir tada per motinų pasiaukojimą užgydomos žmonių žaizdos ir grąžinama ramybė, džiaugsmas ir net amžinoji laimė.

Kalbėdami apie motinas neišskiriame mergelių ir našlių. Jos visos sudaro moteriškąjį luomą, kuris duoda pasauliui kryptį ir toną. Todėl ir sakoma, kad moterys valdo pasaulį.

"Qualis rex, talis grex" — koks valdovas, tokie ir žmonės, sako lotinų priežodis. Mūsų laikais pasaulis yra daugiau apverktinoj ir baisesnėj padėtyj, negu kada nors praeityj. Jis ne iškarto tokiu tapo. Renkame motinų pastangų vaisius.